

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S.**, IČO: X, proti povinnej **I. B.**, o vymoženie **33,19 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 61 Er 3433/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2012 sp.zn. 2 CoE 38/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a .**

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdnemu exekútorovi bol dňa 28. októbra 2011 doručený návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie na základe „Bloku na pokutu nezaplatenú na mieste“ zo dňa 19. októbra 2008, evid. č. bloku: AA 3070758, vydaného Okresným riaditeľstvom PZ v Trenčíne (ďalej len „exekučný titul“), ktorým bola povinnej uložená pokuta 33,19 €. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 19. októbra 2008 a vykonateľnosť dňa 4. novembra 2008.

Okresný súd Trenčín uznesením z 2. decembra 2011 č.k. 61 Er 3433/2011-9 žiadosť súdneho exekútora JUDr. R. M. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok), § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (účinného do 31. augusta 2008) a § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Preskúmaním žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu súd zistil, že exekučný titul nespĺňa požiadavky materiálnej vykonateľnosti, a teda nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. f/ Exekučného poriadku. Uviedol, že

predpokladom pre vedenie exekúcie voči dlžníkovi je vykonateľný exekučný titul, ktorým sa ukladá určitá povinnosť, pričom môže ísť o rozhodnutie súdu alebo iných orgánov alebo inú verejnú listinu. Konštatoval, že pokiaľ prechodné ustanovenia nového predpisu neustanovujú inak, v zásade platí, že pokiaľ k uplynutiu lehôt dôjde za účinnosti predchádzajúcej (resp. novej) právnej úpravy, zánik právnych vzťahov sa posudzuje podľa práva platného v čase predchádzajúcej (resp. novej) právnej úpravy. Vzhľadom na uvedené, výkon rozhodnutia bolo možné nariadiť najneskôr 4. novembra 2011. Súd na preklúziu prihliada z úradnej povinnosti.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 27. februára 2012 sp.zn. 2 CoE 38/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučný titul – Blok na pokutu nezaplatenú na mieste zo dňa 19. októbra 2008 evid. č. bloku: AA 3070758, nadobudol právoplatnosť dňa 19. októbra 2008 a vykonateľnosť dňa 4. novembra 2008. Lehota stanovená pre nariadenie výkonu rozhodnutia začína plynúť odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia a je považovaná za lehotu prekluzívnu, to znamená, že po uplynutí lehoty nemožno nariadiť výkon rozhodnutia. Pre určenie zachovania zákonnej lehoty nie je právne významné začatie konania (okamih doručenia návrhu na exekútorový úrad), ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, v danom prípade podľa exekučného poriadku rozhodnutím súdneho exekútora, a to upovedomením o začatí exekúcie. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že exekučné konanie sa začína dorúčením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, avšak samotná exekúcia začína až vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Prvým úkonom samotnej exekučnej činnosti súdneho exekútora je vydanie upovedomenia o začatí exekúcie v zmysle § 47 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku, ktorý úkon však môže exekútor vykonať až potom, ako bol exekučným súdom poverený na vykonanie exekúcie. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 19. októbra 2008 a vykonateľnosť dňa 4. novembra 2008, prepadná trojročná lehota uplynula dňom 4. novembra 2011. Pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je rozhodujúci stav v čase vydania predmetného uznesenia a v tomto čase bola prekluzívna lehota uplynutá. Súd prvého stupňa má na rozhodnutie v podanej žiadosti o udelenie poverenia zákonnú lehotu 15 dní, pričom tejto lehoty si musí byť vedomá aj oprávnená, a súd postupoval v súlade a v rámci uvedenej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená, ktorá navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie

konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že nesprávnym rozhodnutím súdov o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej bolo odopreté právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, v dôsledku čoho jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky [v súvislosti s tým poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp.zn. 1 Cdo 177/2009 a 5 Cdo 318/2008]. Podľa názoru oprávnenej súdy nepostupovali správne, pokiaľ na daný prípad aplikovali ustanovenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. spôsobom, ktorý z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty za rozhodujúci moment neurčuje podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale až nariadenie exekúcie. Exekučný poriadok pritom ani nepozná pojem „nariadenie výkonu rozhodnutia“ a právny záver, na ktorom spočívajú rozhodnutia súdov, nemá oporu v zákone. Po doručení návrhu na vykonanie exekúcie plynú procesnoprávne lehoty, prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. ale neplynie. Opačný názor by viedol k značnej právnej neistote a jeho dôsledkom by bolo aj to, že výsledok exekučného konania by celkom závisel iba od rýchlosti konania a včasnosti vykonania jednotlivých úkonov súdnym exekútorom a exekučným súdom. Oprávnená v dovolaní tiež namietala, že odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu je nedostatočné, neurčité a právne nepodložené, vydané v rozpore s § 157 O.s.p. a porušujúce právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav vecí.

Povinná sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadрила.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia

ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu výlučne iba vtedy, ak to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok odvolacieho súdu) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných procesných väd (viď § 237 O.s.p.). Z právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v Občianskom súdnom poriadku je zrejmé, že zákonodarca zámerne vytvoril priestor len na nápravu niektorých nesprávností, ku ktorým dochádza v občianskom súdnom konaní; v dôsledku toho bezpochyby pripustil aj to, že určité rozhodnutia nebude možné napadnúť dovoláním. Na tento zámer zákonodarcu musí dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania prihliadať; zároveň musí mať na zreteli základnú ideu všetkých mimoriadnych opravných prostriedkov (vrátane dovolania) vychádzajúcu z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. To je podstata dôvodu, so zreteľom na ktorý má dovolací súd posudzovať otázku prípustnosti dovolania v občianskom súdnom konaní skôr reštriktívne.

Úspech každého dovolania je vždy podmienený (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je aj opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Keby dovolací súd vecne preskúmal rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté procesne neprípustným dovoláním, porušil by zákon. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre opačný prístup dovolacieho súdu – (primárne) posúdenie rozhodnutia z hľadiska úplnosti skutkových a správnych záverov a výstižnosti ich vyjadrenia či

opísania alebo precíznosti odôvodnenia a až z výsledku tohto posúdenia vyplývajúce následné (sekundárne) vyvodenie záveru o prípustnosti dovolania – nedáva Občiansky súdny poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na to by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. a o porušení práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nezakladá na tvrdení, že sudy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní alebo že nezachovali zákonom stanovenú procedúru prejednávania veci, znemožnili jej urobiť niektorý procesný úkon a pod. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávne právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie. Tento, podľa vyjadrenia dovolateľky nesprávny právny názor súdov, nemá oporu v zákone a prehliada, že po doručení návrhu na začatie exekúcie plynú iba procesnoprávne lehoty, nie však prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v ustanovení § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.

Uvedená časť výhrad dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania vecí. O nesprávne právne posúdenie vecí ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením vecí. Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

Z dovolania vyplýva, že oprávnená vidí určitú podobnosť (prípadne až totožnosť) preskúmvanej veci s inými exekučnými vecami, v ktorých už najvyšší súd skôr rozhodoval a vyslovil názor, že „nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa teda oprávnenému v konečnom dôsledku odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti“ (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 17. decembra 2009 sp.zn. 1 Cdo 177/2009), resp. že „za porušenie tohto

práva (pozn.: na spravodlivý súdny proces) treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, lebo takýmto rozhodnutím sa oprávnenému v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia (viď uznesenie najvyššieho súdu z 5. februára 2009 sp.zn. 5 Cdo 318/2008). Obsah dovolania svedčí o tom, že dovolateľka prehliada podstatný rozdiel medzi preskúmanou vecou a ňou označenými vecami. Pokiaľ základná téza jej dovolania v preskúmanej veci spočíva v námietke, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, v oprávnenou označených konaniach išlo o vadu procesnoprávnej povahy. Najvyšší súd to vo veci sp.zn. 5 Cdo 318/2008 vyjadril slovami „pokiaľ sa sudy ... neobmedzili len na to, čo v tomto štádiu exekučného konania mali (a mohli) skúmať, ale sa (už) v ňom neprípustne a bez zákonného podkladu zaoberali tým, čo mohli skúmať (až) v neskorších štádiách tohto konania, mal ich procesný postup znaky odopretia spravodlivosti“. Aj v ďalšej dovolateľkou uvádzanej veci sp.zn. 1 Cdo 177/2009 išlo o procesnú povahu nesprávnosti vedúcej k zrušeniu dovolaním napadnutého rozhodnutia (viď tú časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, ktorá vysvetľuje, že zákon neurčuje dôkazné prostriedky, ktorými môže oprávnený osvedčiť svoje tvrdenia).

Najvyšší súd pripomína, že súčasťou odôvodnení jeho rozhodnutí je (aj v tomto uznesení vyššie uvedené) konštatovanie, že „dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie“ (porovnaj tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 15/2011, 2 Cdo 180/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 46/2011, 5 Cdo 126/2010, 6 Cdo 140/2011, 7 Cdo 62/2011). Názor oprávnenej vyjadrený v dovolaní, že každé zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ktoré nemá oporu v zákone, zakladá vždy procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, sa prieči týmito slovami konštatovanej povahy a účelu dovolania a dovolacieho konania. Tento názor dovolateľky sa, dovedený do dôsledkov (ad absurdum), blíži k celkom neprijateľnému názoru, že aj každé vecne nesprávne zamietnutie žaloby (založené napríklad na nesprávnom právnom názore o preklúzii žalobou uplatneného práva) je vždy procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že i keby tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení veci boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenu vytýkaná okolnosť by mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie oprávnenej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci odňatá možnosť oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa

obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávnenou predloženú listinu preskúmal a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovieť žiadosti požadovanej súdnym exekútorom. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

K námietke dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil tak, ako si to (podľa jej názoru) vyžaduje problematika preklúzie práva, ktorá bola v danom prípade určujúca, dovolací súd uvádza, že odvolací súd môže postupovať podľa § 219 ods. 2 O.s.p., vtedy, keď dospeje k záveru, že: a/ výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia je vecne správny, b/ možno sa v celom rozsahu stotožniť s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia. V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tieto podmienky sú splnené, preto aplikácia § 219 ods. 2 O.s.p. z jeho strany mala oporu v zákone a nemôže byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd vzhľadom na to dovolanie oprávnenej ako procesne neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. novembra 2012

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová